

Dolmány

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	65.229.1
Készítés ideje:	1750 KÖRÜL
Készítés helye:	Irán (Perzsa Birodalom); Magyarország
Anyag:	aranyfonal alapú selyemszövet (naqde)
Technika:	taqueté
Méretek:	hosszúság: 98 cm válszélesség: 44 cm

Szövege: aranyfonal alapú selyemszövet (naqde), Irán, 18. század szabása: Magyarország, 1750 körül.

A férfiviselet a 17. századi magyar alsókabát-típus, a dolmány 18. század első felében divatos változatát képviseli. Derékban szabott, eleje deréktól lefelé rézsútos, ún. "csákóra vágott" szűk, hosszú ujjá vállban szabott, kézelőjén a "kutyafülnek" nevezett, kézfejre boruló rész külön anyagból szabott, s az ujjak végére applikált.

Szövetének díszítménye: arany alapon nyulat elkapó leopárdokból, négy lábúra (kutya/sakál) támadó főnixekből és gazellát letéperő oroszlánokból álló sorok váltakoznak egymás felett. Az állatpárok közötti teret vékony, tekeredő indán nyíló peóniák és lótuszvirágok töltik ki. A kézelő szövege szőtt elrendezésű, apróvirágú bokrokkal díszített. Adolmány selyemszövetének állatviadalt és virágokat ábrázoló, finom rajzú, egyedi mintája az élénk kék és az erős rózsaszínek alkalmazása valamint az ujjak végén a kutyafüllet imitáló kézelő mintázata jól jellemzi a safavid selyemszövés hagyományát folytató, aranyalapú afsárida selyemszöveteket.

Irodalom

- Szerk.: Kelényi Béla, Szántó Iván: 18-19. századi perzsa szőnyegek és más textíliák. *Két korszak határán. Perzsa művészet a Qádzsár-korban (1796-1925)*. Hopp Ferenc Kelet-Ázsiai Művészeti M., Budapest, 2010. - p. 206. Nr. K.7.4.1. (Pásztor Emese)
- Szerk.: Voit Pál, László Emőke: *Régiségek könyve*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - p. 455., 10. kép
- Egyed Edit: On a Textile from the Safavid Period. *Az Iparművészeti Múzeum Évkönyvei*, 12. (1970). 1970. - 21-34. (téves ltsz.)

